

GAZETA WARSZAWSKA

W ŚRODĘ DNIA 2. LISTOPADA ROKU 1791.

Z Warszawy d. 2. Listopada.

SESSYA SEY: CCCCLXXXVII.

Dnia 28. Października.

Po Zagaieniu Sessyi przez JP. Marszałka Konfed. Kor. JP. Soltyk Krakowski, w zabranym Głosie oświadczył, iż gdy Stany Seymujące przystąpią do najważniejszej Materii względem sprzedaży Starostw, należy wprzód zdecydować Zasady, na których cały Projekt o tejże sprzedaży Starostw ma być formowany. Podał zatem do Łaski Projekt względem takowych Zasad; po którego przeczytaniu, licznie były oświadczone zdania: iedne dowodzące potrzebę sprzedaży Starostw, y pożytki z takiej sprzedaży dla Kraiu wynikające; drudzy przeciwnie, upatrywali wielkie szkody y niebezpieczeństwa dla Kraiu, ięśliby Królewscy na Dzieciństwo sprzedawane być miały; radzili raczey, ażeby te *per plus offerentiam*, po zeyściu każdego Posłatora, przez Licytacją Prawem Emfiteutycznym wypuszczane były.

Po różnych a tych długich w tey mierze kontrowersyach, nakoniec zalecono, aby De-

putacye Konfityncyina y do Starostw wyznaczone, znióżyły się razem, ze wszystkich podanych Projektów ieden uformowały, y do Decyzyi Stanów przyniosły.

Czytał potym JP. Sekretarz Seymowy podany Projekt, ażeby po Wojewodzie na Seymikach Kandydaci na Kommissarzów y Assessorów wybierani byli, y ażeby z tych Kandydatów potym na Seymie Ołoby do Magistratur przeznaczano. Y nad tym Projektem różne czyniono uwagi, który także do Deputacyi Konfityncyiny po poprawę odesłany został.

Sessya Solwowano na Poniedziałek na godzinę 10. to jest na dzień 31. Października.

Z Paryża d. 9. Paźdz: Czytamy tu krótki *Summaryusz* wszystkich Robot przeszłego Zgromadzenia Narodowego dla dobra Kraiu uczynionych.

(Imo) Zgromadzenie Narodowe, uwielbiło owo pretendowane Prawo Człowieka, a nie nie mówiło o powinnościach tegoż Człowieka. Ta fałszywa y szkodliwa Nauka, urodziła Pychę.

(2do) Toż Zgromadzenie, zrownało wśy-
skie Godności, Rangi, y Stopnie, tak potrze-
bne w pożyciu Ludzkim. To dziwackie Sy-
stema, urodziło *Nieposłuszeństwo*.

(3tio) Toż Zgromadzenie, nigdy niechcia-
ło utwierdzić Przepisów Prawdziwey Religii, bez
których niebędzie nigdy Rządu Stałego. Ten
Ateizm, urodził *Bezbożność*.

(4to) Toż Zgromadzenie, nieprześciannie
biło na Ministrów tey Religii, która była do
tychczas sama jedna Panująca we *Fransyi*. To
Fanatyczne Systema, urodziło *Prześladowanie*.

(5to) Toż Zgromadzenie, zelżoło y spo-
twarzyło właściwą Powagę Króla, y zniszczyło
Władzę przynależną. To urodziło *Anarchię*.

(6to.) Toż Zgromadzenie, znosząc Podat-
ki, gubiąc Handel, zafypnując Królestwo stra-
szliwą liczbą Papierowych Pieniędzy, zagubiło
wszystkie Kanaly Cyrkulacyi Pieniężney. To
urodziło *Uboństwo*.

(7mo.) Toż Zgromadzenie, zmarnowało
wielką część Kapitałów Kościelnych, a nie
miało przytymani Kredytu, ani śmiałości kazać
płacić Podatki, które y tak nie byłyby już do-
flarczające. To urodziło wkrótce *Bankrutowstwo*.

(8yo) Toż Zgromadzenie, zabrało w *Alsa-*
cyi Właśność Xiążąt Zagranicznych, *Papieżowi*
wyrwało *Awenion*, lżyć odważyło się z podłością
y płochością innych Panujących. To urodziło
Wojnę.

(9no) Naołatek, Nierząd jest wewnętrzny,
Wojna wisi Zagraniczna, niezgoda y podeyrzli-
wość panuje w Kraju powszechna, Władzy pra-
wdziwey niemaż. a do tego ielzcze y urodza-
nie tegoroczne barzo są mierne. To wszystko
urodziło *Głód*.

Summa pożytków przez *Narodowe Zgro-*
madzenie dla *Francuskiego Kraju* uczynionych:
Fycho, *Nieposłuszeństwo*, *Bezbożność*, *Prześladowa-*
nie, *Anarchia*, *Uboństwo*, *Bankrutowstwo*, *Wojna*, y
Głód.

To zaś wszystko kosztowało tyle Oby-
watolów okrutnie zamordowanych! tyle Zam-
ków spustoszonych y spalonych! tyle *Millionów*
na tę tak piękną robotę wytypanych!

Wypis z Listu z Berny d. 28. W. rze:
Regencya nasza sekretne swe Pra-
widła przeciwko *Buntownikom Lu-*
du w cichości wszelkiey do skutku
przyprowadzić zaczęła, y do koń-
ca doprowadziła. Zamiar iey, ie-
dnemu tylko *Aliantowi* *Nayjaśniej-*

szemu, y *Wielkomyślnemu Przyia-*
cielowi, *Królowi Jmci Pruskiemu* był
wiadomy. *Naywyższy Rząd Bern-*
neński chcąc przezornie w tey mie-
rze postąpić sobie, y nieściagnąć
na swe kroki *Uwagi Publiczności*,
powierzył *Tajney* swoiey *Radzie*
Władzę niby *Dyktatorską*, a tak O-
soby same do wspomnionego *Rzą-*
du licznie wchodzące, właściwie
nie wiedziały, czego się w Kraju
naszym obawiano, y do iakiego
sekretne te *Prawidła* zmierzały ce-
lu. Obozy założone przy *Bern*,
Payerne, y *Rolle*, poczytywano w
Szwajcaryi przez czas nie iaki, za
Obozy iedynie do *exercytacyi* *Zoł-*
nierzy nakazane. Ale od tego cza-
su, iak do 4,000. *Zołnierz* stanę-
ło w *Mieście Lausanne* y przy *La-*
usanne zgromadzonych, wszędzie już
teraz w areszt biorą *Buntowników*
Ludu. *Deputowani Berneńscy* w li-
czbie czterech, wezwali w prze-
szłym tygodniu z każdego *Miasta*
Kraju de Vaud, kilka *Magistrato-*
wych Osób do siebie do *Lausanne*,
oświadczaiąc im nieukontentowa-
nie *Rzeczypltey* za tę ich niedobłą
chęć y nieprzychylność, czyli też
za ich lekliwość y pobłażanie, że
tyle znaków iawnego *Buntu* w swo-
ich *Miastach* widząc, *Naywyższemu*
Rządowi tym niedoniosły, *Obywa-*
telowi jednemu z *Lausanne*, który w
Domu swoim w *Ouchy*, w *Mieście*
Lipcu pozwolił obchodzić *Roczn-*
icę Wolności Francuskiej, stawiono
za to w tygodniu przeszłym całą

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 2. LISTOPADA R. 1791.

Z Warszawy dnia 2. Listopada.

SESSYA SEYMOWA CCCCLXXXVIII. Dnia 51. Października.

JP. Marszałek Sejmowy w Zagieniu swoim wyraził, iż gdy *Deputacya Konstytycyjna* niemogła iść zże ze wszystkich podanych Projektów względem *Królewzczyzn* jednego ułożyć; zaczyn, aby Projekt względem Kandydatów wybierania do *Magistratur Wykonawczych* na Sejmikach przez JP. Czackiego *Czerniechowskiego* podany, a przez *Deputacyą Konstytycyjną* poprawiony, był wzięty do Decyzyi.

Czytał ten Projekt JP. Sekretarz Sejmowy; po którego przeczytaniu, różne w tej mierze były otwierane zdania: Jedni żądali, aby Projekt Oryginalnie przez JP. Czackiego *Czerniechowskiego* podany (iż na Sejmikach tylko mają być Kandydaci do Magistratur wybierani) był czytany y decydowany; Drudzy domagali się, aby Projekt przez *Deputacyą Konstytycyjną* podany (że po Sejmikach mają być rekomendowani Kandydaci do Magistratur, a z tych aby byli na Sejmie na Prowincjonalnych Sessjach do tychże Magistratur wybierani) i szedł do Decyzyi. Inni dopraszali się o wzięcie Projektu do Decyzyi JP. Bernowicza *Nowogrodzkiego*, aby każdy podający się za Kandydata, miał Zaświadczenie od Sejmiku swego Woiwodatwa, że jest obywatel, y dopełnił Kondycyi Prawem przepisanych, aby mógł się za Kandydata podawać.

Gdy w tych rozróżnionych zdaniach, na żaden z podanych Projektów jednomyślna nie zachodziła zgoda, podana była ad Turnum Propozycya: „ Czyli Projekt od *Deputacyi Konstytycyjnej* podany, ma być przyjęty; czy też do dalszey poprawy odesłany? „ Ze zaś na takową Propozycyę niektórzy nie zezwiali, druga została Propozycya uformowana: „ Czyli Projekt JP. *Czerniechowskiego* ma być przyjęty; czy też od *Deputacyi Konstytycyjnej* Projekt podany y ta Propozycya nie znalazła jednomyślności; zaczyn między Propozycyami ad Turnum, taką uformowaną Propozycyą: „ Czyli Propozycya ad Turnum ma być wzięta z odesłaniem do *Deputacyi Konstytycyjnej*; Czyli Propozycya między Projektem JP. *Czerniechowskiego*, a Projektem od *Deputacyi Konstytycyjnej* podanym, ma być wzięta ad Turnum? „

Szedł Turnus na tę Propozycyę, po którego zakończeniu, ogłoszona Pluralitas następująca: Ze ma być wzięta Propozycya z odesłaniem do *Deputacyi Konstytycyjnej*, było Wotów 105. Ze ma być wzięta Propozycya między Projektami JP. *Czerniechowskiego* y *Konstytycyjnym*, było Wotów 84. W Sekretnym Turnowaniu było za Propozycyą odylatującą do *Deputacyi* Wotów 81. Za Propozycyą między Projektami, było Wotów 84.

Ogłoszona potem została powtorna Propozycya ad Turnum takowa: „ Czyli Projekt JP. Czackiego *Polla Czerniechowskiego*; czy też Projekt *Deputacyi Konstytycyjnej*, ma być wzięty do Decyzyi? „

Szedł Turnus na tę Propozycyę, po którego zakończeniu, ogłoszona Pluralitas, takowa: Ze ma być wzięty Projekt JP. Czackiego *Polla Czerniechowskiego*; było Wotów 64. Ze ma być wzięty

ty Projekt Konstytucyjny, było Wotów 103. W Sekretarjacie Tarnowianu, za Projektem JP. Czackiego było Wotów 71. Za Projektem Deputacji Konstytucyjnej było Wotów 91.
Sesję Solwowano na Czwartek, to jest na dzień 3. Listopada.

Dnia 30. Października ogłoszono po tutejszych Kościołach, że z Fundacji ś. p. JX. Andrzeja Młodziejowskiego Biskupa Poznańskiego Kanclerza W. Kor: rozdanych będzie 50. Polagów, to jest 12. dla Pannie Szlacheckiego urodzenia; 12. dla Miejskiej Kondycyi; y tyż dla Włościańskiej. Kondycye do otrzymania tych Polagów są, żeby mieć przeszło 12. lat, być Panną ubogą, cnotliwą, Katoliczką, y być z Diecezyi Poznańskiej, na co trzeba mieć zaświadczenie na piśmie od swego Pasterza. Jeżeli się okaże więcej Pannie ubogich nad liczbę wyżej wyrażoną, tedy Loterya będzie ciągnięta, y które Panny losem wyciągną sobie Polagi, tym podług Ordynacyi będą oddane. Pierwsza Sesja do odbierania świadectw będzie złożona w Kościele Kolegiaty Warszawskiej dnia 13. Listopada o godzinie 3. po południu. Jeżeli się okaże potrzeba ciągnięcia Loteryi, tedy ta w pomienionym Kościele także o godzinie 3. po południu d. 20. Listopada będzie ciągnięta, a dla których losem wyciągnięte będą Polagi, te rozdada się publicznie d. 6. Grudnia w dzień Ś. Mikołaja Biskupa przez JX. Biskupa Poznańskiego y Warszawskiego. Każdy Posąg dla Panny ubogiej Szlacheckiego urodzenia będzie Zł: 450. dla Panny kondycyi Miejskiej Zł: 250. dla Włościańskiej zaś 122.

Wypis z Listu z Jaff d. 28. Września. Pełnomocników Tureckich przybycia jutro tu spodziewamy się. Asystencya ich złożona będzie z 400. Ofob. *Wielki Wexyr w Szumla* teraz nadchodzi się.

Z Wiednia dnia 12. Października. Dziś około godziny 4. ranney Cesarz z Arcy-Xiążciem Franciszkim, z Czech, przez Brünnę, tu przyjechał.

Teraz chodzi tu pogłoska, że Król Pruski z Krolewiczem Następca, w Miesiacu Lutym Cesarzowi Jmci Wizytę odda; y że Król Hiszpański w Maiu tu przybędzie.

Nim jeszcze Francuski Król był przyjął Konstytucyę, odezwał się ieden z Panów do Arcy-Xiążęcia Franciszka: Publiczność ma nadzieję, że Cesarz Jmć interesować się będzie za Królową Siostrą swoją. *Monarchia* (odpowiedział Arcy-Xiąże) *Siostry nie ma.*

Z Rzymu dnia 28. Września. Na odprawionym zawczora Konstytucyjnym Papieskim, nastąpiło uroczyste złożenie przeszłego Kardynała, Karola de Lomenie, Arcy-Biskupa Senoneńskiego w następujących wyrazach: „W Imię Wszechmogącego Boga, y Świętych Apostołów „Piotra y Pawła, przyjmujemy niniejszym Aktem od Karola Stefana de Lomenie Brienne zdana w Ręce nasze Dymissyą Dostojno- „ści Kardynałskiej, ogłosiwszy go pierwey już za odpadłego od „niey, gdyby Cywilney Francuskiej Przysięgi wykonaney, odwołać „nie miał. Jako też oświadczeniem niniejszym, wyzuwamy go „ze wszystkich Przywilejów y Zaszczytów do tej Godności przy-

„wiązanych, tak, że odtąd już, ani będzie więcej Kardynałem, a-
„ni Kardynałem nie ma być zwany, mianowicie zaś przy zdarza-
„iącey się Elekcyi Papieża, nie będzie mógł, ani sam obierać, ani
„być obrany, ani też mieć inne jakie przytym uczestnictwo. Od
„dziś dnia uwalniamy go od wszelkich Obowiązków Przysięgi przy o-
„trzymaniu Dostoyności Kardynalskiej przez niego wykonaney;
„zostawiając w całości, nie tylko, wszystkie owe kary, na które
„według Powszechnych Prawideł Kościelnych, y Ustaw Apostol-
„skich zasłużył, mianowicie za niedochowanie Przysięgi wspomnio-
„ney, y za niedopełnienie naszego rozkazu (względem odwo-
„łania nazad w przeciągu 40. dni *Przysięgi Francuskiej Cywilney*
„wzwyż namienioney,) iemu pod dniem 13. Kwietnia przesłanego;
„ale nawet zachowując sobie stanowienie innych jeszcze surowszych
„na niego Kanonicznych Kar w przypadku dalszey jego uporności.
„W Imię Boga Ojca, y Syna, y Ducha Świętego! Amen.,

Po tym wyroku Apostolskim, *Ociec S.* raczył nowego *Kardyna-
la Kapłana* obrać na miejscu złożonego; Ale obranego nie ogłosił,
lecz jego Imię *in petto* zachował. Mowią, że ta Godność Kardynal-
ska zachowana jest dla *Francuskiego Kapłana J. Xiędza Maury*, który
do Zgromadzenia *Narod. Francuskiego* wchodząc, caley swey wymowy
(nazywając zaś go w Kraiu *Demostenesem Francyi*) zawsze używał na
obronę Religii, y Praw *Stolicy Apostolskiej*.

W *Wenecyi*, *Inkwizytorowie Rządowi*, kazali w nocy powiesić
jednego *Więźnia Stanu*, y trupa z twarzą zasłonioną nazajutrz na
publiczny wystawić widok, z tym napisem: *Tak Rzeplta postępuje z
Farmazonami*. Domyślają się, że ow *Nieszczęśliwy*, był *Korres-
pondent Cagliostro*, zowiący się *Vivaldi*.

Z *Frankfurtu* d. 15. *Pazdziernika*. *Xiążęta Francuscy* w *Koblentz*
pilnie nader w *Schönbernslust* pracują jeszcze w swoich *Gabinetach*,
wiele *Kuryerów* wysyłają, y wiele znowu *Korrespondencyi* *Listo-
wnych* odbierają. Owi trzej *Gardystowie*, którzy *Króla Francuzów*
przeprowadzili do *Varennas*, także do *Koblentz* przyiechali. Tymczasem
głoszą, że wszyscy *Francuzi* w *Miesiącu* *Listopadzie* uступią z okolic
tamecznych, y do *Francyi* nazad powroczą. Ale, czy w *Pokoju*?
czyli też z *Mocą* tam pòyda? dotąd jeszcze wiadomo nie jest.

Przy dzisiejszey *Gazecie* rozdaie się *Addyament*, zawierający dalszy ciąg *Nowey Kon-
sytucyi* pod Tytułem: *Urządzenie Sądów Miejskich y Aseksoryi*.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 2. Listopada Roku 1791.

Na Loteryi Kraiowej Skarbu Koron: w Pałacu Rzęplcy *Krafińskich* zwanym, dnia 26. Paździer: wyciągnięto są Numera następujące: 42. 75. 2. 49. 20. Przyszłe ciągnięcie będzie dnia 9. Listopada.

Kamienica pod N. 31. w Rynku M. S. W. stojąca, na Dziedzizanie gruncie, należąca do JP: Wacława *Egersdorffa*, jest każdego czasu do sprzedania: życzący sobie onez nabyć na się udać do Magazynu Saklanego pod N. 42, takż w Rynku M. S. W.

Na Ulicy Żelazna zwanej pod N. 1123. znajduje się Browar, Mielach, Dworów dwa, Pałacyk, w którym Sklepek ieden, Ogród oraz Flasaduży na kładanie drzew; wszystko to całkiem, albo pojedynczo do nąięcia: Ktoby sobie życzył, niech się uda do Szl: *Stanisławskiego* jako Właściciela, mieszkanącego przeciwko XX. *Dominikańców Obserwantów* w Kamienicy pod N. 405. U tegoż w Kamienicy pod N. 405. jest Bierwiza Piętro na którym Pokoiów 12. z stałnią i Wozownią do nąięcia.

Furman *Korecki*, powracając z *Lublina*, pod wia Tarczynem w Lesie znalazł Zegarek Tombakowy, Zwierzchność więc *Korecka* uwiadomiał, aby kto go zgubił, do niego się o ten Zegarek zgłosił, a to w przeciągu trzech Miesięcy, gdyż po wyszłych Miesięcach trzech od daty tego ogłoszenia, iesliby się nikt do tego Zegarka nieodezwał, tedy jako własność temu Furmanowi, który go znalazł, oddany będzie.

Gotlib *Wizner* Rzeźnik *Korecki* miał za Zonę *Barbarę Zorgę* z *Węgier*; z którą inż 20. lat nie mieszka, życzy tedy sobie wiedzieć, czy ieszcze Zona jego żyje lub nie, y dla tego to do Gazet Publicznych podaje, upraszając o danie znać do *Korca*.

Z mocy Dekretu Sądu Woytowskiego y Ławniczego M. S. W. y prorogacyi odprawiać się będzie w Ratufzu tegoż Miasta dnia 10. Listop: po godzinie 2. z południa Urzędowa Licytacya Dworku Sukcesorów *Bogusławskich*, częścią murowanego częścią zabudowanego przy Ulicy *S. Ierskiej* pod N. 1784. lytuowanego.

Powtarza się uwiadomieniem z objaśnieniem, iż z mocy Restryktów II. OO. Książat Prymasów do Miast swych wydanych, aby Dobra w Mieście leżące spuściłzale, y od Dziedziców opuszczane Urzędownie otaxowane y więcej dniacemni sprzedane były, Urząd Miasta *Łowicza* przyprowadzając zapadłe Dekreta do Eksekucyi z poparcia Wierzycieli Licytacya Dobr UU: *Ślomińskiego* w Mieście *Łowiczu* lytuowanych, dnia 21. Listopada R. 1791. po południu o godzinie 3. ogłasza. Życzący sobie kupić, może wcześnię swoją Offerencyą w Kancellaryi tegoż Miasta *Łowicza* zapisać, y terminu Licytacyi attendować powinien.

W Kłęgarky *Grollowskiej* w Marywilu Nro 475. na Sali nad Bramą znajduje się następujące Kłęgki y Pisma różne: (1) Głos Xcia Jmci Prymala, na Sellyi Seymowej dnia 15. Wrześ: 1791. miany, in folio gr: 15. (2) Głos *Stanisława Miroszewskiego* Połta Wojewodztwa *Krakow*: na Sellyi Seymowej d. 15. Września 1791. miany, in 4to gro: 8. (3) Głos JP. *Tadeusza* z *Zyndranów Kosińskowkiego* na Sellyi Seymowej dnia 20. Września 1791. miany, in 8. gr: 15. (4) Mowa JP. *Lerneta Konfly*: JKMci Depnata Łuckiego, przy obieraniu Plenipotenty y Sednów Appellacyjnych, podczas Elekcyi Wydziałowej w Mieście JKMci y Rzęplcy Wolnym Łucku, na d. 10. Sierpnia, R. 1791. miana in 8. po Polku i po Niemiecku Zł: 1. (5) Do Xcia Jmci *Wirtembarkiego* na Oboz pod Gołębim in 4to gr: 8. (6) Uwagi nad chorobami, wadami, i uszgodzeniami wszelkiego gatunku drzew owocowych y do budowy zdatnych, z sposobem ich leczenia, odkrytym y używanym przez *Gwilhelma Porfyt* Ogrodnika Króla Angielskiego w *Kenfington* 8. w *Warszawie* 1791. alla rusk: Zł: 1, gr: 8. (7) Zabawy *Wieszem* y prozo *Toni* 3ci nowa Edycya 12. w *Warsz*: 1790. alla rusk: Zł: 5.

W *Warszawie* na Nowym Mieście na Ulicy *Przyrynek* zwanej pod 1385. jest Kamienica do przedania; wielka, wygodna, o dwóch piatrach, ze dwoma sieniami przechodniami, z przyległościami do niej; Podworze, Ogródek, Wozownia, dwa Dworki drewniane, i z Placem pustym przyległym do murowania. Ktoby sobie życzył nabyć tey Possessyi, niech się raczy udać do JP. *Zaleśkiej* Kapitanowej mieszkanącej w teyż Possessyi.

P. *Baier* Uprzywilejowany Czokoladnik JKMci teraz mieszka w Rynku *Starej Warszawy* pod Nrem 51. U niego dostać można różnych Likworów. Czokolady we dwóch gatunkach z wanilią i bez Wanilli, Essencyi *Ponzoney*, Cukrów i konfitur przedniego gatunku.

Kompania Dragonii do Domu iego. Wszystkie Więzienia Rzpłtey napelniaią teraz Buntownikami Ludu. Do mocnego Zamku *Chillon*, na Jeziorze *Genevskim* położonego przeprowadzaią naygłówniejszych Aresztantów, a między temi pewnego Pana *de Rossel*, iakiegoś *Müller de la Motte*, którzy w naypierwszych Kompaniach w *Lausanne* żyjąc, naydowali się. Twierdzą tę uzbroionemi także Statkami pod Kommandą Pana *de Tavel* dla bezpieczeństwa otoczono. Wszystkie te dyspozycye skuteczniaią się tymczasem w cichości nayprzezorniejszey, y *Tayna Rada Bernencka* żadnego ieszcze z swoich kroków, Publicznosci nieoglosila. Tyle tylko tu wiadomości publiczney przecisnęło się o tym, że dla wzmagającego się tam coraz barzieszy Ducha Buntowniczego, koniecznie iuż bez straty czasu, owym bezprawiom dzielnie zaradzić należało. Powiadaią nadto, że namienionych rozruchów to było zamierzenie, iż cały *Kray de Vaud*, chciał poyść za przykładem *Awenionu*, rzucić z siebie Zwiernosci *Bernenckiey* Panowanie, y zupełnie być niepodległym. Wreszcie, iak się zdaie, Woyśka wkrótce powrócą nazad. Strzelcy w Aktualnym iuż będący Marszu wracaią się; Zabrali oni Miastu *Tverdun* 24. harmat Mieyskich, y prowadzą ie teraz do Arsenału do *Berny*.

Z *Wiednia* d. 8. *Paźdz.* Wspomniony niedawno Projekt do De-

klaracyi, którą *Poseł Rossyjski* imieniem Imperatorowey w *Paryżu* miał uczynić, y którą niektórym także innym Dworom iuż podano w zamiarze naklonienia Ich do przystapienia do niey, w następujących co do treści wyrazach był ułożony:

„ Ze Imperatorowa, Interes Króla
„ *Francuskiego*, za swoy własny po-
„ czytuie, y żąda, ażeby Królo-
„ wi y Familii iego, zupełną wol-
„ ność przywrócono tak, iżby do
„ któregokolwiek mieysca według
„ upodobania, udać się mogli. Ze
„ Imperatorowa, za temi osobami
„ Królewskimi domaga się Niety-
„ kalności y Uszanowania, które
„ należą się im według Prawa Na-
„ tury y Narodow od Poddanych,
„ Ze Monarchini złączy się z in-
„ nemi Monarchami tkliwemi o dolę
„ Króla *Francu.*, ku dzielnemu do-
„ chodzeniu wszelkiego iakieby się
„ tylko przeciwko Bezpieczeństwu
„ y Honorowi Królewskich Osob
„ wydarzyć mogło skrzywdzenia
„ nadal; y te tylko *Ustawy*, za
„ prawną Imperatorowa uzna *Kon-*
„ *stytucyą*, które Król w doskona-
„ ley będący Wolności approbo-
„ wał. W przeciwnym zaś razie,
„ Monrchini wszystkich w Iey mo-
„ cy naydłużących się zażyie spo-
„ sobow, do zatamowania zgorzde-
„ nia pochodzącego z nieprawne-
„ go użycia Władzy z Anarchią
„ złączoney, która iawnego Bun-
„ tu znaki miałaby na sobie &c;
(W *Kopenhadze* d. 13. zeszłego Mie-
siąca tenże sam Projekt podano

przez Posła tamecznego *Rossyjskiego*, któremu odpowiadzano, że Król *Duński* iako do *Państwa Niemieckiego* także należący, będzie czekał na Deklaracyą Cesarza *Niemieckiego*, y na ten czas swoje w tey mierze wespół z *Niemieckimi* Xiążętami przejsię wezmie. (Rezolucye.) Gdy ten Protekt do mianej się wydać Deklaracyi supponuie Stan Niewoli Króla *Chrześcijańskiego*, który od owego czasu deklarował, iż wolnie y nieprzymuszanie przyjął Konstytucyą; zaczym rozumieją teraz, że Posel *Rossyjski* w *Paryżu* rezydujący takiey już nie wyda Deklaracyi. Lecz z drugiej strony, wiedzą Dwory, iaka y teraz jest Wolność Króla *Francuskiego*.

Z *Paryża* d. 10. *Pazdź*: Doniesiliśmy już, że Gwardyą Narodową z trudnością *Municypalność* nakłonić mogła do trzymania Straży przy Sali *Narodowego Zgromadzenia*, z przyczyny, iż była urażona o ten Dekret, przez który *Królowi* Tytuły *Sire* y *Votre Majesté* miały być odiete.

W *Piątek* Gwardye Narodowe, znowu uszczypliwiemi nader słowami użyły *Deputowanych* rozmaitych, gdy chcieli wnieść do Sali *Zgromadzenia*. W tenże *Piątek*, na *Sessyi* *Narodowego Zgromadzenia* uczynił jeden z *Deputowanych* o tym zażalenie, domagając się, ażeby porządek wewnętrzny w *Świątyni* *Praw* koniecznie był zachowany. Gdy on wszedł do gzyby (rzucał on) półprzebiegiem mnóstwo *Zbroynnych* ludzi *Officerów* y *Drabów*. Ostatni ten wyraz *Drabów* powzięcznie został naganiiony, gdyż słoszono go do Gwardyi Narodowej, y po całej gzybie powstało szemranie wielkie. Za uciszeniem się gaby, zabrawszy Głos *P. Bafre*, powiedział: że *Deputowany* ten, który swego wyrazu niewłaściwego użył, odwołując go zapewne cofnąłby nazad, gdyby go miało słoszować do Gwardyi *Narodowej*; którey od *Przyjaciół* *Konstytucyi*, tyle wdzięczności należy się. Tymczasem zaś, rzekł dalej:

Niemogę. W *Panom* tego niepowiedzieć, że gdy dziś rano do tey Sali wszedłem, napotkałem wielu *Zbroynnych* y *Officerów*, którzy zważywszy barzo wyrazów pozwolili sobie przeciwko *Orobom* *Narodowym* *Zgromadzenia* im pogrozić. Przy tych słowach, wielki znowu powstał tumult, y z trudnością przecieżyć uciśzono się, y do *Materyi* *dniowej* przystąpiono. Dopiero dekreteowan, ażeby *Zgromadzenie* przejrzało porządek mających się traktować *Materyi* od przeszłego *Narodowego Zgromadzenia*: oznaczoney, tudzież wyznaczyło *Deputacyą* dla poczynienia w tey mierze odmiann, gdyby iakie za potrzebne okazało. Na mocy tego, wkrótce teraz nastąpi *Rozstrząśnienie* *Stanu* naszego *Skarbu*. Po wysłuchaniu rozmaitych od Gwardyi *Narodowej* *Batalionów* *St. Opportune*, od *Municypalności* *Paryskiej*, od *Admistracyi* *Departamentu* *Paryskiego* *Deputacyi*, czytano następujący List *Królewski*: „*Proszę* „*W. Pana, Panie Prezydencie, oznaczyć Narodowi* „*Zgromadzenia*: że dziś przybędę na *Sessyą* *Zgromadzenia* „*dnia*, iakom to we *Wtorek* *Deputacyi* opo- „*wiedział*. *Doniesiłeś* *W. Panu* *Zgromadzenia*: że *P. Bertrand* „*na* *Ministra* *Morskiego* nominowałem. (Gdy wspomniony niedawno Dekret względem *Tytułów* *Królewskich* należy poczytać właśnie tak, iak żeby był uchylony; zaczym y Król do *Zgromadzenia* przybył: w przeciwnym razie, Król nie byłby przyszedł.) Na ostatku doniesiono, że *Pan Forard*, który z 246,800, *Liwrami* był uszedł, przytrzymany został. W tym przybycie *Królewskia* zwiastowano. Przyjeżdżając Króla z radośnemi okrzykami y tymże swym Ceremoniałem, iaki zachowano wtedy, gdy Król ostatnią przeszłego *Narodowego Zgromadzenia* *Sessyą* zaważył. Postawiono jednak dla Niego szczególniey ozdoby *Krzeseł*. Król w *Mowie* *śwojej*, (która miała być przed *Zgromadzeniem*, także przed *stojącym*, najszczególniejszy *Zgromadzenia* *Uwadze* zalecił dokładne weyrażenie w *Stan* *Skarbowy*, *Zrownanie* *Przychodów* z *Rozchodami*. Przyjęciem *Rozkładu* y *wybieraniem* *Podatków*, pilną baczość na wszystkie części *Admistracyi* *Skarbowej*. Dalej, na *Obradach* zatrudnić się zachęcił ulepszeniem *Praw* *Cywilnych*, *Grzecznem* y *złotawieniem* *Procesu* *Sądowego*, *Stanowieniem* *Zasad* dla *Edukacyi* *Narodowej*, *omysleniem* *Sposobów* *ślaskich* *opatrzywania* *Pracy* y *wsparciem* *uboższej* *Klasy* *Ludu*. Z *śwojej* zaś strony Król iakże, iako swe chęci za utwierdzeniem *Karności* w *Wojsku* już okazał, tak całą swą troskliwość na *Potęgę* *Morską* obracać teraz przyobiecał. Najwyższe radości oświadczenia y *Okrzyki* *Vivat* *Króla*! nawet *Vivat* *Majestat* *Jego*, przerywały kilkakrotnie *Mowę* *Króla*. Wybuchawszy Król *Odpowiedzi* *Prezydenta*, z Sali wyszedł, y *Sessyą* *ścisłowano*.

ADDYTAMENT DO GAZETY WARSZAWSKIEY

DNIA 2. LISTOPADA ROKU 1795.

Z Warszawy dnia 2. Listopada. Reszta nowej Konstytucyi o
URZĄDZENIU SĄDOW MIEYSKICH Y ASSESSORYI.

ARTYKUŁ IV. O Sądach Magistratu Mieyskiego. — 1mo. W każdym Mieście nie mającym Cyrkulów, lub na Cyrkuly podzielonym, ustanowiony jest Magistrat z władzą sędzenia Urzędników Policyjnych przez siebie ustanowionych y obranych, y Ekonomicznych, tudzież własnych Oficjalistów. Tenże Magistrat sędzić będzie Sprawy o zgwałcenie bezpieczeństwa Osób Magistratowych, lub Oficjalistów Magistratu w Mieście ich Urzędowania, z tym warunkiem, jaki jest umieszczony pod opisem bezpieczeństwa Sądu Mieyskiego Mieyscowego.

2do. Od Wyroków Magistratu w Sprawach Policyi y Ekonomicznych Mieyskich, wolna jest Apellacya do Kommissyi Policyi, w innych zaś do Assessoryi.

3tio. Magistrat w Mieście na Cyrkuly nie podzielonym, składać się ma z jednego Wóytę, z czterech Radnych, y tyluż Zastępców, przez Lud Mieyski podług Prawa obranych, z Pisarza Przyśięgłego, y Syndyka, przez Osoby Magistrat składające wybranych, a Syndyk obowiązki Regenta zastępować będzie.

4to. Wóyta, Radnych, y ich Zastępców, Pisarza Magistratowego, y Syndyka przyśięgłego, też same będą obowiązki, co do Władzy Sądowniczej, które niniejszym Prawem przepisane są dla Sądu Mieyskiego Mieyscowego *Prima Instancie*.

5to. W Mieście na Cyrkuly podzielonym, Magistrat składa się z Prezydenta, Vice-Prezydenta, z trzech Radnych, z każdego Cyrkulu przez Lud obranych, z Pisarza, Regenta, y z Syndyka Miasta przez tenże Magistrat wybranych.

6to. Obowiązki Magistratu Miasta na Cyrkuly podzielonego, co do Władzy Sądowniczej, też same są, które służą Magistratowi Miasta na Cyrkuly nie podzielonego.

7mo. Każdy Magistrat mieć będzie Prokuratora Fiskalnego, czyli bezpieczeństwa swej Jurysdykcyi, obowiązkanego słać w Sprawach bezpieczeństwa z woli Magistratu, a Prekurator Policyi w Sądach *Prima Instancie*, od Magistratu postanowieny w Sprawach tyoczących się Policyi, oraz przeciwko Urzędnikom Policijnym y Ekonomicznym przed Sądem Magistratu, na wyrazne tegoż Sądu rozkazanie, słać jest obowiązany.

8vo. Obowiązki Syndyka są dwojakie: jedne ściągające się do Sądów Mieyskich Mieyscowych, lub Cyrkularnych; drugie do Sądów Mieyskich Wyższych Instancyi, lub w którymkolwiek Sądzie Miasto Sprawy swoje mało. Co do pierwszych: Syndyk jest najprzód postanowionym Dozorca Prokuratorów y Oficjalistów Mieyskich, aby ci, tak w Magistracie, iako y w Sądach Mieyskich Mieyscowych, powinnościom swoim zadosyć czynili. *Tentóre*: Obowiązanym do dozoru, aby Wdowy y Wdowce Inwentarze pozostałych Majątków prawnie nie rozrządzonych, po śmierci jednego z Małżeństwa spisali; Gdyby zaś przeciwko rozrządzeniom y Tranzakcyom zażlym, o ich nieważności były iakie zażelania, w tenczas o nich Syndyk ma donieść Sadowi, a za rozkazem tego, spisania Inwentarza pozostałych Majątków uskutecznione być powinno, y aby w czasie od Prawa nakazanym zaprzyśiężone, y w Protokół na to urządzony wciągnione były. *Potrzebie*: mieć staranie, aby Opiekonowie małoletnim Sierotom dodani, w czasie od Prawa nakazanym, Rachunki oddawali, y takowych Rachunków Syn-

dyk ma attentować, również przekrzegać, aby Małatek Sierot w Opiece zoskających, przez Opiekunów uszkadzonym nie był, aby Summy Małoletnich były bezpiecznie lokowane, aby Opiekunowie mieli *pignus responsonis*. *Poczwarte*: przy Działach imieniem y na rzecz Małoletnich przez Opiekunów czynić zwykłych, tymże Małoletnim asystować y zapobiegać, aby Małoletni od Opiekunów pokrzywdzonymi niebyli. *Popiąte*: Po bezzdietnie zmarłych w Mieście Ołobach, bądź Krajowych, bądź Zagranicznych, po Zbiegłych, po oddających Małatki pod rozbiór Wierzycielów, gdy Urząd Ławniezy Małatek pozostały zapieczętowane, y Inwentarzem spisać, Sukcesorów lub Wierzycielów Zmarłego, albo Zbiegłego, za Rezolucya Sądu pozywać y Proces w Sądzie utrzymywać; wszystko zaś to, co się tycze Fortuny Małoletnich y Zmarłych bezzdietnie, przez Prokuratora Ubogich y Sierot w Sądzie przyzwoitym *Prima Instancia* popierać. *Pozóste*: W Sprawach Policyi w Sądzie Miejskim Miejscowym Ordynarynym, a przeciw Urzędnikom Ekonomicznym w Magistracie przez Prokuratora Policyi czynić tyle razy, ile Magistrat nakaze. Zgoła wszystkie Sprawy, czy w Magistracie, czy w Sądzie Ordynarynym, o całość dochodów Miasta, o obowiązki Urzędników Policyi, o bezpieczeństwo Magistratu, na Instancyą Syndyka czynione być ma. Co zaś należy do obowiązków Syndyka, które ma w Wyższych Instancyach Miejskich, lub wszelkich innych Sądach, w Sprawach, któreby przypadły od Miasta, lub Magistratu, tam Syndyk, jako Specyalny Plenipotent, y na ten koniec poślanowiony, imieniem Miasta lub Magistratu piścić się winien, y Spraw fobie zleconych attentować; dla czego do Syndyka y jego dozoru należy *Archivum* zawierające w fobie Przywileje y Dokumenta tyczące się całości Praw y Swobód Miasta, które oddane fobie Inwentarzem podpisanym przez Prezydenta, lub Wóytę Miejskiego, pod swym dozorem y kluczem utrzymywać ma. Regestr zaś całego *Archivum* dla łatwey kwerendy, y wyjęcia Extraktyw, pod datami sporządzony mieć powinien. A dla dania Informacyi w Interesach Miejskich, tudzież dla odbierania rozkazów Magistratu, niemniej dla utrzymywania Korrespondencyi od Magistratu fobie poleconych, na Sessjach Magistratowych, tak Publicznych, iako y Prywatnych, znajdować się powinien.

yno. Rota Przyjęgi dla Syndyka, jest następująca: „Ja N. Przyjęgam Pann Bogu „Wszemogącemu w Trocy Świętey Jedynemu, iż powinności Prawem mi przepisane wier „nie dopełnić, rozkazom Magistratu posłusznym będę, *Archivum* Miejskie w porządku y ca „łości z Regestrem pod datami sporządzonym utrzymywać będę, y nigdy do tegoż *Archivum* „z światłem nie wnydę, y nikogo nie wpuszczę; w sławaniu w Sprawach, lub dopilaowaniu „meinu powierzonych wszelkiej pilności dołożę, y Prokuratorów, aby łwe obowiązki pełnili, „doglądać będę; do Adwokata Wydziałowego o wszystko, co do jego obowiązków należy, „wiernie donosić będę; y to wszystko dopełnić obowiązuję się pod karą z Osoby y majątku „meo. Tak mi Panie Bże pomóż y niewinna Syna łego Męka. „

imo. Sąd *Prima Instancia*, Miasta Cykulów nie małego, również iak y Sąd Cykularny, tudzież Magistrat, nie ied będzie na Pieczęci Herb Miasta, która Pieczęć różnić się ma łanym tylko napisem, to iest: Pieczęć Sądu Miejskiego Miejscowego będzie miała takowy napis: Sąd Ordynaryny *Prima Instancia*, Miasta N. Pieczęć zaś Cykularna będzie miała takowy napis: Sąd *Prima Instancia*, Cykula N. Miasta N. Magistrat Miasta Wydziałowego N. (ieżeli iest Sto łeczne Wydziału) lub Miasta V, do Wydziału N. należącego. Pod tą Pieczęcią, y pod tytułem Urzędów Sądów Miejskich Miejscowych, lub Magistratów, Pozwy, Dekreta, Rezolucye, y Transakcye wszelkie wychodzić będą.

imo. Sąd Miejski Miejscowy *Prima Instancia*, tudzież Magistrat w przepisany Kom plectie dopóty Urząd łwój sprawować ma, dopóki przez nowo wybrane Urzędy zmienionym nie zostanie; będzie zaś miał czas y dni odpoczynku: *imo*. Od dnia 23go Grudnia do dnia 3go Stycznia. *2do*. W dni Zapustne po Niedzieli *Quinquagesima* zwanej, aż do Czwartku wstąpiwszy w Post. *3tio*. Od Wielkiej Szrody aż do Szrody po Świętach Wielkonocnych. *4to*. We wszystkie dni Uroczyste Kościelne. *5to*. We wszystkie dni Uroczyste Dworu Królewskiego. *6to*. W dni 14. y 18. Kwietnia, tudzież w Dzień Trzeciego Maja. *7mo*. W dni Obrad Zgromadze: nia Miejscowego y Wydziałowego. *8po*. W dzień rozpoczęcia Seymu, y w dzień corocznego rozpoczynania się Sądów Asessorckich. Nareszcie w dzień Anniversarza założenia Miasta. W Dni te Sady Miejskie Miejscowe *Prima Instancia*, Sady y Obrady Magistratu, będą miały łwój odpoczynek. Akta Sądu y Kancelarye w dni te mają być zamknięte. A od Dnia Dwudziestego Czwartego Lipca, do Dnia Dwudziestego Czwartego Sierpnia, łame tylko Sady wo Audyencye odprawiać się nie będą; ale Sady Potoczne y Policyjne, nieprzerwanie każde go Dnia odprawiać się powinny.

(Reszta potym)